

Lewis predlagal združitev vseh delavskih organizacij

Predstavniki Ameriške delavske federacije odklonili načrt glede strnitve unij ADF in CIO ter železniških bratovščin v eni močnejši organizaciji. Predsednik Roosevelt ponovno pozval obe grupi, naj končata konflikt

Washington, D. C., 8. marca. — John L. Lewis, predsednik Kongresa industrijskih organizacij, ki je bil otvorjen v Beli hiši, predlagal ustanovitev Ameriškega delavskega kongresa, v katerem naj bi se strnile vse unije CIO in ADF ter železniške bratovščine. Program, ki vsebuje šest točk, ki je bila objavljena po sestanku reprezentantov obeh v konfliktu zapletenih grup v Beli hiši. Sestanka se je udeležil tudi predsednik Roosevelt, ki je ponovno apeliral za mir v vrstah organiziranega delavstva.

Lewisov načrt določa sklicanje posebne konvencije, na katero naj bi unije CIO in ADF ter železniške bratovščine poslane svoje delegate. Ta naj bi se pričela v zadnjih dveh tednih prihodnjega meseca in razpravljala o izvedbi načrta glede formiranja enotnega delavskega gibanja. Lewis je poudaril, da ne on in ne Green ne smeta biti izvoljen v katerikoli urad Ameriškega delavskega kongresa, ki bi vključeval vse delavske grupe. Nova organizacija naj bi Greenu plačevala sedanjjo plačo do smrti kot nagrado za vse, kar je storil v korist delavskemu gibanju.

Deklaracijo sta poleg Lewisa podpisala Philip Murray in Sidney Hillman, člana pogajalnega odbora CIO. Odbor ADF, ki ga tvorijo Matthew Woll, Henry C. Bates in Thomas Rickert, je na čelo glede združitve vseh delavskih organizacij in ustanovitve Ameriškega delavskega kongresa odklonil. Izjavili so, da ga je Lewis predložil z namenom, da dobi publiciteto v časopisju. Dalej so rekli, "da ne bi rešili perečih problemov in zato ne zasluži upoštevanja."

Nekateri voditelji železniških bratovščin so se tudi izrekli proti načrtu. J. G. Luhrs, tajnik izvršnega odbora bratovščin, je dejal, "da železničarje štiti železniški zakon kakor tudi posebni odbor, ki rešuje naše pot težkoče, kadar se pojavijo. Najbolje bo, da ostane po starem."

Lewis je sugeriral, da D. B. Robertson, predsednik bratovščine strojevodij in kurjačev, ali pa A. J. Whitney, predsednik bratovščine železniških spremnikov, postane načelnik nove delavske organizacije.

Pogajanja po sestanku v Beli hiši so se obnovila v uradu federalnega delavskega departamenta. Danes bo prišel v Washington Daniel J. Tobin, predsednik unije voznikov (ADF), ki je, ko je bil imenovan za člana mirovnega odbora ADF, odklonil nominacijo, zdaj pa se bo pridružil članom tega odbora. Tobin je znan kot zagovornik sprave med Ameriško delavsko federacijo in Kongresom industrijskih organizacij.

Italija zahteva izročitev ladij fašistom

Rim, 8. marca. — Virginio Gayda, urednik Mussolinijevega lista Il Giornale d'Italia, je pozval Francijo, naj takoj izroči bojne ladje republikanske Španije, ki so dospole iz Kartagene v Bizerto, pristanišče francoske kolonije Tunizije, generalu Francu Gayda grozi, da Italija ne bo tolerirala bojnih ladij v bližini svojega obrežja. Mesto Bizerte je oddaljeno 120 milj od italijanske Sicilije.

Unije v Torontu podprle stavkarje

Kompanija zapretila s premestitvijo tovarn

Kitchener, Ont., Kanada. — (FP) — George Watson, predsednik sveta delavskih unij v Torontu, je obljubil podporo kavčukarskim delavcem, ki so zastavkali v tovarnah Dominion Rubber Co., na masnem shodu, katerega se je udeležilo dva tisoč oseb. Watson je na shodu govoril v imenu 45.000 organiziranih delavcev.

Kavčukarski delavci so oklicali stavko, ko je kompanija odbila zahtevo glede priznanja unije. Picketi oblegajo tovarne, ki so ustavile obrat po oklicu stavke. J. A. Martin, direktor kompanije, je zapretil z premestitvijo tovarn. Pretnja je alarmirala člane mestne vlade in zdaj je pričela pritiskati na stavkarje, naj se vrnejo na delo.

Unija, ki je imela tisoč članov med 1300 delavci, ki so delali v tovarnah pred izbruhom konflikta, trdi, da se je število članov povečalo. Unija zdaj sama skrbi in gleda, da piki ne ovirajo cestnega prometa. Ustanovila je svojo "policijo", ki skrbi za red.

C. T. Bradley, ki se je vrnil v Kanado iz Nove Zelandije, kjer je pomagal pri formiranju delavske vlade, je osmešil trditve kompanije, da so spor provocirali zunanji agitatorji. Ti so po njenem mnenju uradniki CIO.

Bradley je dejal, da so edini zunanji agitatorji direktorji kompanije, ki izkoriščajo delavce. On je pozival stavkarje, naj vztrajajo v borbi za priznanje unije in izboljšanje svojega položaja.

Gandhi sprejel povabilo podkralja

Politična konferenca v Delhiju

Rajkot, Indija, 8. marca. — Mohandas K. Gandhi, vodja indijskih nacionalistov, je sprejel povabilo markiza Lillingtona, angleškega podkralja v Indiji, naj se udeleži politične konference v Delhiju. Gandhi je naznanil, da se bo odzval povabilu potem, ko je končal glavno stavko, v kateri je vztrajal štiri dni. S to stavko je Gandhi izvojeval veliko politično zmago.

Zmaga je prišla, ko se je angleški podkralj ponudil za posredovalca v sporu med Gandhijem in vladarjem države Rajkot. Slednji je na pritisk podkralja obljubil, da bo pristal na Gandhijeve zahteve in uveljavil socialne in politične reforme.

Podkraljevo posredovanje v konfliktu je odvrnilo resno politično krizo in to v momentu, ko je izgledalo, da bo angleški načrt glede ustanovitve vseindijske federacije odklonjen. Gladovna

NACIJI GROZIJO POLJSKI IN MADŽARSKI

Nemške čete bodo vko-rakale v Češko-slovaško

PRAGA NEMSKO MESTO?

Berlin, 8. marca. — Nacijska Nemčija je večer zapretila, da bo poslala svoje čete v Češko-slovaško, če bosta Poljska in Ogrska skušali okupirati Rutenijo (Podkarpatsko Rusijo), kjer se odpira pot v sovjetsko Ukrajino, ki ima bogata žitna polja.

Polkovnik Joseph Beck, poljski zunanji minister, in Grigore Gafencu, rumunski zunanji minister, konferirata v Varšavi. V Berlinu dospelo poročilo pravi, da razpravljata o zasegi Rutenije. To naj bi dobila Ogrska; s tem bi bila postavljena skupna meja med njo in Poljsko.

V Berlinu govorijo, da bodo nemške čete zasedle črto Otmou-Brno in pomagale Čehom, če bosta Poljska in Ogrska skušala okupirati Rutenijo. Zasedba te črte pomeni tudi okupacijo Prage. Glasilo nacijske vlade Voelkischer Beobachter piše, "da je Praga prav tako nemško mesto kot Dunaj."

Spor zaradi Rutenije je zamotana zadeva. Pred nekaj meseci je Berlin posvaril Poljsko in Ogrsko, da Nemčija kot zaveznica Čechoslovaške ne bo dovolila okupacije tega ozemlja.

Beck, ki je znan kot prijatelj Nemčije, hoče zgraditi os med Poljsko in baltičnimi državami, da se zavaruje proti vsem eventualnostim. On ve, kaj se je zgodilo z Avstrijo in Čechoslovaško, zato išče zaveznike, od katerih bi dobil pomoč v slučaju izbruha vojne med Poljsko in Nemčijo. Slednja, ki je zaeno z Italijo diktirala pogoje na dunajski konferenci, ki naj bi garantirali mir v vzhodni Evropi "za vedno", hoče vzdržati status quo.

Nov rusko-japonski obmejni incident

Tokio, 8. marca. — Deset ruskih vojakov, ki so invadirali Mandžurijo pri-Mančulu, je bilo pogrnanih nazaj po spopadu z japonskimi stražami. Eden ruski vojak je bil ranjen v bitki. Dosej, japonska časopisna agencija poroča, da se je pripetilo že 24 obmejnih incidentov v zadnjih tednih. Tokijska vlada je naslovila že več protestov Moskvi proti invazijam mandžurskega ozemlja, ki pa so bila ignorirana.

stavka je izpela Gandhija, toda šel bo vseeno v Delhi na konferenco, na kateri se bo diskuzija o reformah in ustanovitvi demokracije države nadaljevala.

Domače vesti

Novice iz Minnesote

Duluth, Minn. — Zadnje dni je bil aretiran neki Mike Bogdanovič iz Calumeta, Minn., ki je s štirimi drugimi mladeniči vreden obtožen ropar neke farmake prodajalnice zunaj na deželi. — V Mareniscu, Mich., kakih 18 milj od Wakefielda na Gogebie Rangu, je zadnji teden zgorela hiša, ki je bila last Nika Petroviča in v ognju sta našla smrt Petrovičeva 17-letna žena in njeno dete, staro devet mesecev. Petrovičev starejši sin Robert je dobil hude opekline. Požar je povzročila preveč zakurjena peč, ko je bil gospodar na delu.

Nov grob na vzhodu

Portland, Oreg.—Anton Stralovič, član društva 657 SNPJ, je prejel brzojavno vest, da je v Springfieldu, Mass., 2. marca umrl njegov brat John, star 71 let in rojen na Gabrovcu pri Metliki v Beli krajini. V Ameriki je živel 52 let neprestano v enem kraju in tamkaj zapuščal ženo in sina.

Clevelandake vesti

Cleveland. — V bližnji Genevi na farmah je 4. t. m. umrla Mary Strnad za pljučnico v starosti 57 let in doma iz Trtkova pri Sv. Vidu na Stajerskem. V Ameriki je bila 30 let in zapuščala moža, štiri sinove, tri hčere in sestro, v starem kraju pa mater, dva brata in sestro.—Naglo je umrl Jos. Pongrac, vdovec, star 61 let in doma iz Dolnje Vidovice. V Ameriki je bil 37 let in v starem kraju zapuščal hčer.—Iz stare domovine so se prišle Marija Vasek k teti, Sofiji Klančar k materi in Manica Komar k sestri, vse tri še mladenke.

Poročevalci izgnani iz Vatikana

Novi papež za zbliznanje z Nemčijo

Rim, 8. marca. — Vsi reporterji so bili večer izgnani iz Vatikana. Akcija je sledila, ko so reporterji poročali svojim listom o sestanku med novim papežem in četvorico nemških kardinalov. Prepoved velja ne samo za posebne poročevalce, temveč tudi za one, ki so bili stalno v Vatikanu.

Do nadaljnega obvestila bodo imeli poročevalci vstop le v urad papeževnega državnega tajnika. Svojim listom bodo pošiljali le vesti uradnega značaja. Vsi drugi vatičanski uradi so jim zaprti.

Odrdba reflektira jezo Vatikana nad poročevalci, ki so v svojih poročilih omenili imena oseb, ki so se oglašale pri papežu, kakor tudi važnost konference med njim in nemškimi kardinali. V tej vidljivi napravi Vatikana, katerih cilj je izboljšanje odnosov med papežem in Hitlerjevo vlado.

Papež upa, da bo uspel v svojih poskusih glede zbliznanja med Vatikanom in nacijsko Nemčijo.

Washington, D. C., 8. marca. — Joseph P. Kennedy, ameriški poslanik v Londonu, bo reprezentiral predsednika Roosevelta pri kronanju novega papeža Pija XII. Novi papež je bil kardinal Pacelli Rooseveltov gost l. 1936, ko je obiskal Združene države. Prvič se bo zgodilo, da bo Amerika uradno reprezentirana pri kronanju papeža.

Irski teroristi napadli policaje

Belfast, Irsko, 8. marca.—Irski teroristi, člani republikanske armade, so večer streljali na policaje na cesti pri Rathfrilandu. Potem, ko so policaji odgovorili s strelji, so teroristi pobegnili.

REVOLTA V LOJALISTIČNI ŠPANIJI POTLAČENA

Franco odklonil pogoje obrambnega sveta

MASNA EKSEKUCIJA BEGUNCEV

MADRID, 8. marca. — General Jose Miaja, načelnik obrambnega sveta, je danes po radiu naznanil, da je zajel komunistično revolto in da so se voditelji podali. Komunisti so se dvignili proti novi vladi, ker se je odločila za kapitulacijo pred generalom Francmom.

Pariz, 8. marca. — Lojalistična Španija je pred odločitvijo, ali naj kapitulira pred fašisti ali tvega anarhijo. Tako pravijo v Parizu, kamor prihajajo poročila o krvavih bitkah med komunisti in drugimi ekstremisti ter četami generala Joseja Miaje, načelnika novega španskega režima, v Madridu, Alicanti, Kartageni, Murciji in Cueneli. Poročila o spopadih v Madridu se vzdržujejo, čeprav je Miaja izjavil, da je mesto pod njegovo kontrolo.

Bitke so nadaljevanje izgrediv, ki so se pričeli v ponedeljek. Miaja je poslal letalce, da z bombami preženejo komuniste iz poslopij v severnem in vzhodnem delu Madrida, v katerih so se zadrževali barikadiral.

Neko poročilo se glasi, da je Miaja ponovno apeliral na generala Francoja za mir in stavljal pogoje, katere pa je Franco odklonil, zaeno pa je zahteval brezpogojno in takojšnjo kapitulacijo. To pomeni, da bodo morali lojalisti kmalu odložiti orožje.

Naznanilo, da je premier Negrin resigniral, je po izjavi nekoga uradnika, ki je pobegnil v Pariz, neresnično. Negrin in člani njegovega kabineta smatrajo člane obrambnega sveta za rebele. Ta uradnik je dejal, da je Franco dal ustreliti 1200 lojalistov, ki so pobegnili iz Katalonije v fašistično Španijo, čeprav jim je obljubil pomilostitev. Ako bodo fašisti okupirali Madrid, bodo sledile masne eksekucije lojalistov.

Negrin in bivši zunanji minister Julio Alvarez del Vayo sta večer dospela v Pariz. Iz Španije sta pobegnila s letalom.

General Modesto, komunist, in polkovnik Enrique Lister, anarhist, vodilna vojaška častnika poražene katalonske armade, sta večer dospela v Toulouse, Francija. V tem mestu se nahaja dvajset drugih španskih vojaških častnikov, med temi general Hidalgo de Cisneros, bivši načelnik lojalistične letalske sile, in bivši delavski minister Jose Regas ter Vincente Uribe, bivši poljedelski minister.

Bizerte, Tunizija, 8. marca.—Španske bojne ladje, ki so zadnje soboto pobegnile iz Kartagene, pristanišča ob Sredozemskem morju, so večer priplule v to luko francoske kolonije v severni Afriki. Na krovu enajstih bojnih ladij se nahaja 4000 mornarjev in 400 civilnih in vojaških beguncev.

Unija CIO zmaga pri volitvah

Washington, D. C. — Federalni delavski odbor je po izidu volitev, pri katerih je zmagała American Communications Assn., unija CIO, odredil, da mora Postal Telegraph & Cable Co. priznati to unijo kot predstavnico vseh telegrafistov pri kolektivnih pogajanjih. Ta unija je dobila pri volitvah 6187 glasov, unija ADF pa 2354 glasov.

Koncentracijsko taborišče, v katerem se nahajajo španski lojalisti, v Argel Sur Meru, Francija.

Francoski vojaki v trdnjavski coni v Tunisiji, francoski koloniji v Afriki.

JENNY

ROMAN

Pisateljica: Fran Albrecht

II

Jenny je dvignila pri postajenacelniku pošto. Franciški je dala časopise in njeno pismo, to pa, ki je bilo naslovljeno nanjo, je odprla. Stojec sredi solca na pesku pred peronom, je preletela Gertovo dolgo pisanje. Prečitala je ljubeče besede v začetku in na koncu, ostalo pa je kar preskočila. Bila so samo dolga splošna razmotrivanja o ljubezni.

Jenny je vteknila pismo v kuverto in ga dala v svojo ročno torbico. Uh, ta Gertova pisma — skoraj da jih ni mogla čitati. Ze besede same so pričale, da se vendarle ne razumeta. Čutila je to, če sta govorila; v pismu pa se je to čisto, jasno pokazalo.

Pa vendar sta si bila sorodna po svoji naravi. Zakaj potem nista mogla harmonirati?

Je bil on močnejši od nje? — Izgubljal je in izgubljal, resigniral in bil prisiljen upogibati se na vseh koncih in krajih — pa vendar ni nehal upati, ni nehal živeti, ni nehal verovati. Je bila to mehko ali življenjska sila? Ni ga razumela.

Nemara, da je bila kriva razlika v letih. On ni bil star. Njegova mladost pa je bila iz drugega časa. Pripadal je mladini, ki je zdaj izumrla, mladini z bolj zdravim vero — z več naivnosti. Nemara je bila tudi ona naivna — a svojo vero in svojimi cilji. A potem je bila to druga kova naivnosti. Besede v dvajsetih letih spremene svoj pomen — je bilo na vse zadnje to tisto?

Pesek je rdeče vijolično blestel in sivorumen barva na zidu postajnega poslopja se je razpršila v solnčnem žaru. Za hip se ji je stegnilo pred oči, ko je pogledala s tal po pomočju. Bilo je čudno, a letos kar ni mogla prenašati vročine. Nad vso pokrajino je trepetala vroča sopara s senožeti in z bleketajočimi se njiv, vse tja do roba gozda, ki se je črnozel dviagal proti poletno sinjemu nebu. Redko listnato drevje pred kmetijskimi hišami je imelo že počrnele vrhove.

Cesca je še zmerom prebirala svoje pismo. Bilo je pismo njenega moža. Njena platnena obleka se je odražala belo od modrikastega peska na peronu.

Gunnar Heggen je naložil svojo prtljago na zadnji sedež vozička. Pričakuje obeh dam, je gledal konja in kramljal z njim.

Cesca je spravila pismo, dvignila glavo in napravila kretinjo, kakor da hoče nekaj prebrati.

"Da, oprostite mi moram, prijatelj. Zdaj se lahko odpeljem." Ona in Jenny sta sedli na sprednji sedež; Cesca je sama vodila. "To je res prijetno, Gunnar, da si prišel! Ali ni sijajno, da bomo spet vsi trije nekaj dni skupaj? Sporočiti vama moram Lehartove pozdrave!"

"Hvala. Se mu dobro godi?"

O, že. Same dobre vesti poroča. Papa in Borghilda pa sta ukrenila naravnost genijalno, da sta odpotovala. Zdaj sva z Jenny čisto sami v hiši, veš, in stara Gina nama sedi za molo, to je imenitno!"

"Da, človek je vesel, da vaju spet vidi, dekletci!"

Nasmejale se jima je a tako iskrenostjo. Jenny pa si je domisljala, da je opazila za tem smehom neki čudno resnoba, rahel blek. Vedela je, da je vsa vela in trudna videti; Cesca pa je v svoji ceneni storjeni platneni obleki nalikovala pol odraslemu dekletcu, ki se je pričelo starati, še preden je dobro odraslo. Bilo je podoba, kakor da je postala Cesca manjša v tem letu; cvrčala in čebrijala pa je brez prestanka; kaj bodo obedovali in ali bi rajši pili kavo na vrtu ter o vsem tistem likerju in whiskyju in slatini, kar je nakupila.

O

Ko je prišla Jenny ponoči v svojo sobo, je sedla na okensko polico in se nastavila svežemu vetru, ki se je poigraval z zastori, da ji je zavel preko obraza. Bila je precej vinjena; čisto nepojmljivo ji je bilo to, — a bilo je res.

Sama ni mogla razumeti, kako se je zgodilo. Poldrugo časa whiskyja in nekaj kozarčkov likerja je bilo vse, kar je izpila, in to celo po večerji — res, da ni veliko jedla, pa ta čas ni imela pravega teka. Močno kavo pa so tudi imeli.

Nemara, da je bila prav ta kava kriva — in pa cigarete. Dasi je zdaj veliko manj kadila nego prejšnji čas.

Vsekakor ji je arce močno utripalo in neki zoprti občutek vročine jo je prešinjal v velikih valovih, tako da je bila vsa obilita z znojem. Slika tam zunaj se ji je počasi vrtela pred očmi — naprej in nazaj — rjavkasta planota, blede sijaste cvetlične gredice in temne krošnje vrtnega drevja proti belkastemu nebu poletne noči. Soba je zaplesala okoli nje. Whisky in liker sta se ji dvigala v grlo. Fej!

Opotekla se je, ko je nalivala vodo v lavor. Kretnje pa so ji tudi bile negotove. To je pa res že sramota. Pričelo je iti navzdol s tabo, dokle — zdaj že alkohola ne prenaša več. Poprej bi bila lahko izpila še enkrat toliko, ne da bi bila kaj čutila.

Najprej je držala nekaj časa roke z nabreklih žilami v vodi. Nato si je dolgo izpirala obraz. Strgala si je obleko z života in pustila, da ji je voda iz-napojene gobe začurijala po vsem telesu.

Bog ve, ali sta Gunnar in Cesca kaj opazila? Sama je začutila šele sedaj, ko je prišla sem gor. Še dobro, da podpolkovnika in Borhilde ni doma.

Odleglo ji je, ko se je nekaj časa umivala. Oblekla si je nočno haljo in spet sedla na okno.

Misli so ji brez cilja begale med odlomki pomenkov, ki so jih imeli čez dan z Gunnarjem in Cesco. Sredi vsega tega pa se je njena začudenost vsa budna stavila — pred zavestjo, da se je opila! Svoj živ dan se ji še ni pripetilo kaj takega. — Komaj, da je poznala ta občutek, tudi če je kdaj kaj več pila.

No, sicer pa je zdaj najbrže minilo — začutila se je zbita, zaspana in premraženo. Vstala je in opotekaje odšla v svojo prostorno posteljo z baldahinom. Tudi če se prebudi šele pozno dopoldne — vsekakor bo to nova izkušnja zanjo.

Komaj pa se je zarila med blazine in zatisnila oči, jo je znova pričela oblivati tista zoprna huda vročina, tako da ji je udarjal pot iz vseh znojn. Posteljo se je pozibala kakor ladja na valovih, da se je je lotevala morsk bolezen. Nekaj časa je ležala pri miru in skušala premagati to priskutno občutje — nočem tega, nočem! Vendar pa ji to ni pomagalo — v ustih se ji je nabirala voda. Toliko, da je še utegnila priti do umivalnika, preden je bruhnila.

Ampak, bože mili, ali je bila res tako vinjena? Zdaj ji je bilo že kar neprijetno. No, pa zdaj bo menda pri kraju. Pospravila je spet vse, izpila kozarec vode in legla. Zdaj bo nemara le zaspala.

Ko pa je ležala nekaj časa z zatisnjenimi očmi, se je znova pričelo pozibavanje valov, obilval jo je znoj in ohajala slabost. Presenetljivo je bilo to, da je imela zdaj res čisto jasno glavo. Vzlic temu je morala še enkrat vstati.

V trenutku, ko se je vračala v posteljo, jo je preblisnila misel —

Tiho. Legla je in se s tilnikom zarila v blazino. Saj ni mogla. Ni marala misliti na to. Vendar se ni mogla iznebiti misli — ležala je in premisljala: že ves zadnji čas se ni počutila dobro.

Vsa trudna in zbita je bila seveda. Izmučena in nervozna. Zavoľjo tega najbrže ni mogla prenesti tistih par kapelj, ki jih je izpila sinoči. V resnici, razumela je, da se ljudje odpovedo alkoholu — po nekaj takih nočeh.

Na ono drugo ni marala misliti. Če je žalostna resnica to, bo itak zvedela še dovolj rano. Le nikar se zaplašiti z bojaznijo, dokler ni treba.

Jenny si je odpela nočno haljo in se pogladila po prsih.

Hotela je spati. Zdaj seveda ni mogla nehati misliti na to neumnost — oh! In je vendar bila tako utrujena. —

Prve čase je kajpada venomer morala misliti, da bi utegnili imeti posledice in jo je tu pa tam obšel strah. A zgrabila je za vrat to svojo bojaznen in se prišla gledati s pametnimi očmi na to — no, in če bi se kaj zgodilo? Po večini je to itak zgolj brezumno praznoverje, ta strah pred tem, da bi dobila otroka.

(Dalje prihodnjic)

rej je le res, čisto res je, je moral neprestano misliti.

V tramvaju je spet razgrnil list iz revije in strmел vanj. Dovolj časa je imel zato. Dolgo vožnjo ima pred seboj, od jugovzhodnega dela vele mesta pa prav do severnega dela, tja, kjer imajo postaje in ceste lepa imena, ker sicer na njih ni nič lepega. Tam je poprej stanoval. Tam stanuje tudi fotograf.

In to je torej njegov otrok, otrok, ki se je rodil v podstrešni sobici; njena okna so bila zasenčena od cele vrste dimnikov, ki so stali pred njim kakor zid. Otrok nezaposlenega moža in revne ženske, ki je včasih v mraku sanjala o tem, kako dobro se ji je godilo poprej, ko je bila še služkinja, ko je vsak dan nosila dobre jedi na mizo, ko je sijalo solnce v njeno sobico in preko njene bele postelje in ko je nedelje preživela v zelenju, z njim, ki ji je govoril o ljubezni. Zdaj se je pa vse spremenilo.

Stiska ugonobi ljubezen. In če pride nekdo potem do denarja, ima rajši takšne ženske, ki se znajo še smejati in imajo cvetoča lica, čeprav samo nalčena. Ženska je potem raznašala časopise in se preživljala kot strežnica. S tem je zaslužila dovolj kruha zase in za otroka. Ko potem na lepem moč sploh ni več prišel domov, se ni nihče zgražal nad njim.

Od tega je pač že nekaj let. Zdaj je sedel tukaj in strmел v otrokovo sliko; od prvega trenutka dalje je vedel, da je to njegova Ani, čeprav tega ni mogel razumeti. Kajti otrok sedi na preprogi, lepo oblečen, skrbno počesan in ima okrog sebe polno igrac, kakor mala princesa. Kako je prišla njegova Ani v takšno okolico? Kdo je mogel kaj takega kupiti njegovi Ani?

Mož je naglo vtaknil list v žep in vstal, čeprav še dolgo ni izstopil. V žepu se je njegova roka krčevito oklenila lista papirja. Če ima njegova žena drugače? Nista se ločila. Še ima pravico do nje. Že dolgo ima dobro službo natakarja in je že večkrat mislil . . . Da, kaj potem? Ah, človek ne sme tekati za ženskami, si je mislil. Revne so, varčne in polne občutkov, ali pa lahkomiselne in brez arca. Zdi se, da človek ne more biti srečen ne pri teh ne pri drugih. Toda otrok . . . V roke mu je prišla slika otroka.

In če bi zdaj hotel, bi otroku lahko kupil igralno preprogo in rožnato obleko, da, toliko zdaj že zasluži! Majhno, svetlo stanovanje bi lahko imel, ki bi vanj sijalo solnce, da. A zdaj je bilo pač že prepozno. Ali pa bi moral nekoga odstraniti, nekoga, ki ne samo njegovemu otroku, temveč prav zanesljivo tudi njegovi ženi kupuje svilene obleke! Zdaj hoče imeti gotovost!

Ko je izstopil, je deževalo. Pot je bila še bolj neprijetna. Prišel je do poti, ki je po njej vsak dan hodil. Hotel je prav za prav k fotografu. A moral je obstati. Šel je nekaj korakov. Tukaj sta se v začetku včasih poljubila. Še zmerom je tukaj tako temno. Še zmerom diši po odpadkih in po cunjah.

Saj je vendar bedasto misliti, da njegova žena stanuje še tukaj. Kljub temu ga je gnalo po stopnicah navzgor. V četrtem nadstropju se je ustavil pred starimi vrati. Nad zvonom je tičala medeninasta desčica z njegovim imenom. Vse je ostalo neizpremenjeno. Na njegovo zvonjenje ni nihče odprl.

Njegov otrok ječi za vrati. Mati je odšla. In da ima očeta, tega najbrže pač ne ve. Mož je sedel na zgornjo stopnico in si z rokami podprl glavo. Nekdo je prihajal po stopnicah, neka ženska s steklenico mleka in hlebec kruha. Žena je zagledala moža sedeti na stopnicah in preko njenih ustnic je prišel rahel krik.

"Ne smeš se ustrašiti," je rekel mož. Žena je zmajala z glavo. Noben smehljaj ni spreletel njene obraza.

"Stopi noter," je dejala, "za danes bo zadostovalo tudi zate!" Zadostovalo bo zanj: kruh in mleko in krompir in otrok in zagrenjena žena. Boljše hrane je navajen. In misli je, da otrok nosi zmerom rožnato obleko, kakor na sliki. Zmečkani papir je potegnil iz žepa.

Sergej:

Srečen zakon

Gospod Pum je bil vrabec. Njegova žena se je imenovala gospa Pum. Glede na ime se namreč žene ravna po svojih mozh.

Bila je pomlad in gospa Pum je sedela na svojih jajcih. Gospod Pum je skrbel za hrano. Sedel je na robu gnezda in mežikal v solnce.

Ljudje si ne morejo kaj, da ne bi opravljali vrabcev kot predrzne in prepirljive, si je mislila gospa Pum, seveda pa mislila s tem samo možki spol. Prav za prav o svojem možu ne morem trditi kaj slabega. Dovršen zakonski mož sicer še ni, ampak časoma se postane. —

Gospodu Pumu je postajalo dolgčas.

— Jaz bi tudi kdaj lahko malo sedel na jajca.

— Ne, je rekla gospa Pum, manj iz trme, kakor bolj zavoljo pedagoškega občutka.

— Pip! je rekel gospod Pum razarjeno in užaljeno, prav za prav so jajca tudi moja. —

— Ne, je rekla gospa Pum. —

Gospod Pum je razburjen udarjal s perotmi.

— Pravico imam, sedeti na jajcih, jaz sem oče!

— Ne razbijaj tako s perotmi, je rekla gospa Pum, to se ne spodobi, najmanj pa tukaj v gnezdu. Razen tega me dela to nervozno. Vi, možje, morate zmerom razbijati s perotmi.

Vzemi si mene za vzgled. Čisto mirna sem. Kajpada so jajca tudi tvoja. Ne pozabi, da si poročen.

— Na to neprestano mislim. Ampak, prej si govorila drugače. To je nelogično!

— Ne jezi me s svojo logiko, poročena sva!

— Torej tako, je dejal gospod Pum in poln srda tolkel s kljunom.

— Ali se mar ne zavedaš tega???

Gospod Pum je zatolkel s kljunom.

Se bo že razvil, si je rekla gospa Pum.

— Zdajle poletim v klub, je dejal gospod Pum in si začel snažiti peroti.

— Tudi ti bi lahko kdaj malo sedel na jajca, je rekla gospa Pum, že ves dopoldan sedim na njih. Mar misliš, da je to kakšna zabava? Prav za prav so jajca tudi tvoja!

Solnce bi moralo nehati sijati, si je mislil gospod Pum. Toda sijalo je mirno dalje.

— Molčim naj! je zavpil. Prej, ko sem hotel sedeti na jajcih, so bila jajca tvoja, zdaj, ko hočem iti v klub, so seveda — moja. Čigava so tedaj jajca prav za prav? —

— Ne vpij tako! Seveda so jajca tvoja, že prej sem ti pravila.

Gospod in gospa Pum sta postala vrtoglava.

— Motiš se . . .

— Da, da, draga moja, je rekel gospod Pum in sedel na jajca.

Možje ste tako malo obzirni! Ni čudno. Preden sva se spoznala, si v svojem življenju še premalo občutil to, kaj pomeni zate ženska roka.

— Ah, seveda, je rekel gospod Pum in motril krempeljčke svoje soproge.

"A tako," je zašepetala žena. "Če je tako . . ." Oblekce plete za neko trgovino. S tem zasluži več kakor z raznašanjem časopisov in lahko ostane pri otroku. Fotograf iz sosednje hiše potem otroka fotografira v oblekah za revije.

"Tako že Ani nekaj zasluži! Za dva ravno zadostuje!"

"A ne za tri!" je dejal mož s spremenjenim glasom, sklonil se je k otroku in ga vzel na roke. Otrok je obrnil obrazek stran.

"Čisto prav imaš, Ani! A zdaj bo kmalu drugače. Zdaj ima očka dovolj denarja za družinico, za kruhek, potičko in lutke."

"In bo spet tako kakor je bilo včasih?" je zašepetala žena in svetlo, vprašujoč nasmeje je razjasnil njen obraz.

"Čisto drugače kakor je bilo poprej, veliko, veliko lepše!" je zastokal mož in otroka posadil nazaj, da je lahko objel svojo ženo in jo tesno, tesno stisnil k sebi.

Gospa Pum je pozorno pri-
sluškovala ob jajcih.

— Eden takorekoč že čivka, je rekla, vsa blažena od sreče.

— Potem bo piška, je rekel gospod Pum. V svoji domisljivosti se tudi vrabčki za piške in petelinčke kličejo med seboj.

Gospa Pum je ostro pogledala svojega moža.

— Seveda, piška bo. Inteligenca se začne najprej kazati.

Gospod Pum se je našopiril od jeze.

— Ampak prvi, ki se izleže, bo petelin! je rekel po vrabčevsko.

Gospa Pum je ostala čisto mirna.

— Kdo najprej čivka, pride tudi najprej ven, je rekla, torej bo piška. Sicer pa me zdaj spet lahko pustiš na jajca. Prihaja kritičen čas. Zenske razume bolje te stvari. Poleg tega pa so jajca moja.

— Da, da, draga moja, je rekel gospod Pum.

Kmalu je prišel prvi iz jajca. Bil je petelinček.

Gospod Pum se je šopiril in škodoželjno zgoled.

— Vidiš, je rekla gospa Pum, prav sem ti rekla, da bo petelinček. Ampak vi možki morate seveda vse bolje vedeti.

Gospod Pum je ob teh besedah odprl kljun tako široko kakor še nikdar. Kakšno stopnjevanje bi bilo iz anatomskih razlogov izključeno. Nobenega glasu ni mogel dobiti iz grla. Tedaj je spet klopnil s kljunom. Enkrat za vselej.

Zdaj je popolnoma razvit. To bo srečen zakon, si je mislila gospa Pum in pomagala ostalim malčkom iz lupin.

— Zdaj moraš leteti v klub, dragi možiček, da se malo raztreseš. Že dolgo sem te prosila za to. Ko se boš vračal, poskrbi za hrano. — Da, da, draga moja, je rekel gospod Pum in že letel.

V klubu je gospod Pum imel govor.

HUMOR

Zasluzeno

Gospod Koren je tajnik večeraj. Sedi za pisalom. Pod oknom se zasliši govor Korena prodirno pogleda je.

"Podvojil vam bom plahte prvi tajnik, ki mirno na svojem delu, kadar mimo koraka gobda."

Koren se ves vesel zabavlja. Konča pravkar začel svoj zaročenki.

Sumljivo

Gost: "Pri vas imate pa nje čase velikokrat zajetje ko?"

Gostilničar: "Da. Moram hitro postreliti vso golaz je v mojem vrtu polovica ptice pevke."

Nadebudni sinko

"Mamica, danes je gospoditelj govoril samo z menoj."

"Kaj ti je pa rekel, Peti?"

"Vprašal me je, če imam kakšnega brata ali sestrico, ki se mu: Ne, edinec sem."

"In kaj je rekel na to?"

"Hvala Bogu!"

All ste že naročili Prosveto?

Mladinski list svojemu prijatelju ali sorodniku v domovino? edini dar trajne vrednosti, za mal denar lahko pošljete tem v domovino.

V JUGOSLAVIJO

Vi putujete naglo in prijetno na naših prijetnih parobrodih:

BREMEN • EUROPA

COLUMBUS

NEW YORK • HAMBURG

HANSA • DEUTSCHLAND

Izborna šolnitska avto od Charbourg, Bremen ali Hamburga

POVABITE SORODNIKE V EVROPI, NAJ VAS OBIŠEJO V AMERIKI

Posebne niske cene za vožnje iz Evrope med 3. aprila in 23. aprila ter 26. junijem in 23. julijem za štiričlansko bivanje v Ameriki

Za poljanila vprašajte lokalnega agenta ali

130 W. RANDOLPH ST., CHICAGO, ILL.

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETA

Po sklopu 11. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine k eni naročnini. List Prosveta stane za vse enako, za člana ali nečlane \$6.00 na leto. Naročnina. Ker pa člani še plačajo pri sestanku \$1.20 na tednik, se jim to prišteje k naročnini. Torej sedaj ni vroška, reči, da je list predrag za člana SNPJ, List Prosveta je vaša lastnina in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne storite, tedaj mora upravnilstvo znižati datum za to vsoto naročnina.

Za Združ. države in Kanado \$6.00	Za Clcero in Chicago je . . . \$1.20
1 tednik in 4.80	1 tednik in 4.80
2 tednika in 8.60	2 tednika in 8.60
3 tednike in 12.40	3 tednike in 12.40
4 tednike in 16.20	4 tednike in 16.20
5 tednikov in 20.00	5 tednikov in 20.00

Za Evropo je \$9.00

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v pismu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.

Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupaj naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne storite, tedaj mora upravnilstvo znižati datum za to vsoto naročnina.

PROSVETA, SNPJ, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveto vsoto \$

1) Ime Čl. društva št.

Naslov

Ustavite tednik in ga pripišite k moji naročnini od sledečih članov moje družine:

2) Čl. društva št.

3) Čl. društva št.

4) Čl. društva št.

5) Čl. društva št.

Mesto Država

Nov naročnik Star naročnik

Otrokova slika

Napisala Inge Strammova

Neki mož je šel po stopnic